

ดอกกัลปพฤกษ์

ดอกไม้ประจำ ราชนารี

จังหวัด

ชื่อสามัญ Pink Cassia, Pink Shower, Wishing Tree

ชื่อ Cassia bakeriana Craib.

วิทยาศาสตร์

วงศ์ LEGUMINOSAE

ชื่ออื่น กัลปพฤกษ์ (ภาคกลาง, ภาคเหนือ), กานล์ (เขมร-สุรินทร์), เปลือกขม (ปราจีนบุรี)

ลักษณะทั่วไป กัลปพฤกษ์เป็นไม้ยืนต้นขนาดกลาง สูง 5–15 เมตร ผลัดใบ เรือนยอดกลมหรือรูปร่ม แผ่กว้าง ใบประกอบขนนก ใบย่อย 5–8 คู่ ใบรูปไข่แกมขอบขนาน หรือแกมใบหอก โคนใบเบี้ยว ใบมีขนนุ่มทั้งสองด้าน ออกดอกเป็นช่อพร้อมใบอ่อนตามกิ่ง มี 5 กลีบ สีชมพู แล้วซีดจนเป็นสีขาวเมื่อใกล้โรย ออกดอกเดือนกุมภาพันธ์-เมษายน ผลเป็นฝักกลมยาวมีขนนุ่ม สีเทา เมล็ด จำนวนมาก

การขยายพันธุ์ เพาะเมล็ด

สภาพที่ เติบโตได้ดีในดินร่วนปนทราย ทนแล้งได้ดี

เหมาะสม

ถิ่นกำเนิด ไทย ลาว พม่า และเวียดนาม

ดอกกฤษณา

ดอกไม้ประจำ ตราด

จังหวัด

ชื่อสามัญ Eagle Wood, Lignum Aloes, Agarwood, Aloe Wood, Calambac, Aglia, Akyaw

ชื่อ Aquilaria subintegra Ding Hau

วิทยาศาสตร์

วงศ์ THYMELAEACEAE

ชื่ออื่น กฤษณา (ภาคตะวันออกเฉียง), กายูการู กายูกาฮู (มาเลเซีย บัตตานิ), ไม้หอม (ภาคตะวันออก ภาคใต้)

ลักษณะทั่วไป เป็นไม้ยืนต้นขนาดกลาง ถึงขนาดใหญ่ มีความสูงประมาณ 20-30 เมตร ไม่ผลัดใบ ลำต้นตรง เรือนยอดเป็นพุ่มทรงเจดีย์ เนื้อไม้มีสีขาว ต้นไม้ชนิดนี้หากมีบาดแผลซึ่งอาจเกิดจากการตัด แมงเจาะไซ หรือเป็นโรคจะขับสารชนิดหนึ่งที่อยู่ในลำต้นออกมาทำหน้าที่ ด้านความผิดปกติเหล่านั้น ทำให้บริเวณที่เกิดแผลดังกล่าวเปลี่ยน เป็นสีดำและก่อตัวเป็นผลึก ทำให้เกิดความแข็งแกร่งของเนื้อไม้ ที่ชาวบ้านเรียกกันว่า "กฤษณา" มีกลิ่นหอม ความผิดปกติ จะขยายไปเรื่อยๆ ทำให้สีดำมีเพิ่มมากขึ้น ซึ่งแก่นกฤษณา ที่มีสีดำนั้น ถือว่าเป็นไม้คุณภาพชั้นหนึ่ง มีราคาสูงมาก หากมีสีน้ำตาลเทา คุณภาพจะรองลงมา ถ้ามีสีเหลืองปนดำ ถือว่าเป็นคุณภาพต่ำ ซึ่งไม้กฤษณาเป็นสินค้าที่นำมาทำ หัวน้ำหอม ตลอดจนเครื่องหอมหลายชนิด

การขยายพันธุ์ เพาะเมล็ด

สภาพที่ ที่ชุ่มชื้นตามป่าดงดิบชื้นและแล้ง หรือที่ราบใกล้กับแม่น้ำ ลำธาร สามารถขึ้นได้ในที่สูงถึง 1,100 เมตรจาก

เหมาะสม ระดับน้ำทะเลปานกลางหรือมากกว่า

ถิ่นกำเนิด พบในป่าดงดิบของจังหวัดระยอง จันทบุรี ตราด

ดอกกันเกรา

ดอกไม้ประจำ นครพนม, สุรินทร์

จังหวัด

ชื่อสามัญ Anan, Tembusu

ชื่อ Fagraea fragrans Roxb.

วิทยาศาสตร์

วงศ์ LOGANIACEAE

ชื่ออื่น กันเกรา (ภาคกลาง), ตะมะชู ต่ามูชู (มลายู-ภาคใต้), ตาเตร่า (เขมร-ภาคตะวันออก), ต่าเส่า ทำเส่า (ภาคใต้), มันปลา (ภาคเหนือ, ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ)

ลักษณะทั่วไป ต้นสูงประมาณ 20–30 เมตร ไม้ผลัดใบ เรือนยอดรูปไข่หรือรูปกรวยคว่ำ หนาทึบ ใบเดี่ยว รูปรีหรือแกมใบหอก สีเขียวเข้มเป็นมัน ใต้ใบสีอ่อน ออกดอกเป็นช่อจำนวนมากที่ปลายกิ่ง ดอกสีขาว แล้วเปลี่ยนเป็นสีเหลืองเมื่อใกล้โรย มีกลิ่นหอมเย็น ลักษณะดอกคล้ายแจกัน ออกดอกตลอดปี

การขยายพันธุ์ โดยการเพาะเมล็ด

สภาพที่ เติบโตได้ดีในที่ชื้นแฉะ แสงแดดจัด

เหมาะสม

ถิ่นกำเนิด ป่าเบญจพรรณและตามที่ใกล้แหล่งน้ำใน ประเทศอินเดีย, มาเลเซีย, พม่า, เวียดนาม และประเทศไทย

ดอกโกมาซุม

ดอกไม้ประจำจังหวัด	ระนอง
ชื่อสามัญ	
ชื่อวิทยาศาสตร์	Dendrodium formosum
วงศ์	ORCHIDACEAE
ชื่ออื่น	เอื้องเงินหลวง
ลักษณะทั่วไป	เป็นกล้วยไม้ประเภทอิงอาศัย ลำต้นเจริญทางด้านข้าง มีลำลูกกล้วยตั้งตรง กลมค่อนข้างอ้วน ความยาวประมาณ 30-50 เซนติเมตร ที่กาบใบมีขนสีน้ำตาลลักษณะใบรูปไข่ยาวรี ยาวประมาณ 10-15 เซนติเมตร ปลายใบมี 2 แฉกไม่เท่ากัน ออกดอกที่ยอด ช่อดอกสั้น ช่อหนึ่งๆ มี 3-5 ดอก กลีบดอกมีสีขาว ปากสีเหลืองส้มโคนปากสอปลายปากเว้า มีสันนูนสองสันจากโคนออกมาถึงกลางปาก ขนาดดอกโตประมาณ 10 เซนติเมตร มีกลิ่นหอมอ่อน ออกดอกเดือนตุลาคมถึงธันวาคม
การขยายพันธุ์	แยกกล้า
สภาพที่เหมาะสม	เป็นกล้วยไม้ไร้รากอากาศ ชอบอากาศชื้น
ถิ่นกำเนิด	บริเวณที่ราบต่ำและที่ราบสูงในประเทศอินเดีย พม่า เวียดนาม และไทย

ดอกช้าน้ำ

ดอกไม้ประจำ	มุกดาหาร
จังหวัด	
ชื่อสามัญ	
ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Ochna integerrima</i> (Lour.) Merr.
วงศ์	OCHNACEAE
ชื่ออื่น	กระแจะ (ระนอง), กำลั้งข้างสาร (กลาง), ขมิ้นพระตัน (จันทบุรี), คุด (กะเหรี่ยง-นครสวรรค์), แจง (บุรีรัมย์), ช้างน้ำ ดานนกรุด (นครราชสีมา), ช้างน้มน้ (ตราด), ช้างโหม (ระยอง), ตาชีบ่าง (กะเหรี่ยง-เชียงใหม่), ตาลเหลือง (เหนือ), ผื่น (ราชบุรี), ไร่ไร่ (กะเหรี่ยง-กาญจนบุรี)
ลักษณะทั่วไป	ต้นสูง 3–8 เมตร ผลัดใบ เรือนยอดรูปใบหอก ขอบใบจักถี่ ใบเรียบเกลี้ยงเป็นมัน ออกดอกเป็นช่อที่ปลายกิ่ง 2–8 ดอก มี 5–10 กลีบ สีเหลืองดอกว่องง่าย มีกลิ่นหอมอ่อน ออกดอก เดือนมกราคม–พฤษภาคม ผลกลม เมื่อแก่เป็นสีดำมัน กลีบเลี้ยงยังคงติดอยู่บนผล แล้วเปลี่ยนจากสีเขียวเป็นแดง
การขยายพันธุ์	เพาะเมล็ด, ตอนกิ่ง, ตัดชำ
สภาพที่เหมาะสม	ดินร่วน ระบายน้ำดี แสงแดดจัด
ถิ่นกำเนิด	เอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ดอกบัวแดง

ดอกไม้ประจำ ยโสธร

จังหวัด

ชื่อสามัญ Water Lily

ชื่อวิทยาศาสตร์ Nymphaea lotus Linn.

วงศ์ NYMPHACACEAE

ชื่ออื่น

ลักษณะทั่วไป เป็นพรรณไม้ใต้น้ำประเภทพืชล้มลุก มีลำต้นและหัวอยู่ในดินใต้น้ำ การเจริญชูก้านใบและดอกขึ้นมาบนผิวน้ำ ใบมีลักษณะกลมกว้างใหญ่ ผิวใบเรียบ สีเขียวขอบน้ำตาล ดอกเป็นกลีบซ้อนกันหลายชั้น มีสีขาว ชมพู เหลือง ลักษณะ สีสัน ขนาดของใบและดอกขึ้นอยู่กับชนิดของพันธุ์

การขยายพันธุ์ โดยการเพาะเมล็ด แยกกอจากหัวหรือเหง้า

สภาพที่ ดินเหนียว ดินนา ดินผสมอินทรีย์ ต้องการน้ำมากเพราะเป็นพืชเจริญใต้น้ำ แสงแดดอ่อน จนถึง แดดจัด

เหมาะสม

ถิ่นกำเนิด

ดอกสะเดาเทียม

ดอกไม้ประจำ สงขลา

จังหวัด

ชื่อสามัญ

ชื่อ Azadirachta excelsa (Jack) Jacobs

วิทยาศาสตร์

วงศ์ MELIACEAE

ชื่ออื่น ต้นเทียม ไม้เทียม สะเดาช้าง สะเดาเทียม สะเดาใบใหญ่ (ภาคใต้)

ลักษณะทั่วไป เป็นไม้ยืนต้นสูงตรงไม่มีกิ่งขนาดใหญ่ เมื่ออายุน้อยเปลือกต้นเรียบ เมื่ออายุมากเปลือกจะแตกเป็นแผ่นลอนสีเทา ปนดำ เรือนยอดเป็นพุ่มกลมทึบ ใบเป็นใบประกอบ ขอบใบหยักคล้ายฟันเลื่อย ใบเขียวไม่ได้สัดส่วน ปลายใบแหลมเป็นติ่ง ฐานใบเบี้ยวไม่เท่ากัน เนื้อใบหนา เกี้ยง สีเขียวเป็นมัน ออกดอกเป็นช่อตามง่ามใบหรือปลายกิ่ง ดอกบานสีขาว ออกดอกช่วงเดือนมีนาคม ผลทรงกลมรี ผลแก่สีเขียว เมื่อสุกจะเป็นสีเหลือง

การขยายพันธุ์ โดยการเพาะเมล็ดในถุงเพาะกล้าจนงอก และแข็งแรงก่อนจึงย้ายไปปลูกลงดิน

สภาพที่ ดินร่วนปนทราย มีการระบายน้ำและอากาศได้ดี

เหมาะสม

ถิ่นกำเนิด ตามเรือทวนไร่นา แถบภาคใต้ของประเทศไทย

ดอกสุพรรณิการ์

ดอกฝ้ายคำ

ดอกไม้ประจำ นครนายก, บุรีรัมย์, สระบุรี, สุพรรณบุรี, อุทัยธานี
จังหวัด

ชื่อสามัญ Yellow Cotton Tree

ชื่อวิทยาศาสตร์ Cochlospermum regium (Mart. & Schrank) Pilg.

วงศ์ BIXACEAE (COCHLOSPERMACEAE)

ชื่ออื่น ฝ้ายคำ (ภาคเหนือ), สุพรรณิการ์ (ภาคกลาง)

ลักษณะทั่วไป ต้นสูง 7-15 เมตร ผลัดใบ เรือนยอดค่อนข้างกลม ใบเดี่ยว รูปหัวใจหรือทรงกลม ใบจักเป็นแฉกแหลมลึก 3-5
แฉก ก้านใบยาวสีแดงอมน้ำตาล ออกดอกเป็นช่อที่ปลายกิ่ง สีเหลือง ออกดอกช่วง เดือนธันวาคม-มีนาคม

การขยายพันธุ์ โดยการเพาะเมล็ด ปักชำ

สภาพที่ ดินร่วนหรือดินร่วนปนทราย อากาศเย็น แสงแดดจัด

เหมาะสม

ถิ่นกำเนิด อเมริกากลาง และอเมริกาใต้

ดอกรองเท้านารีเหลืองเลย

ดอกไม้ประจำ เลย

จังหวัด

ชื่อสามัญ

ชื่อ Paphiopedilum hirsutissimum

วิทยาศาสตร์

วงศ์ ORCHIDACEAE

ชื่ออื่น

ลักษณะทั่วไป เป็นกล้วยไม้แบบ sympodial แบบไม่มีลำลูกกล้วย ระบบรากเป็นแบบรากกึ่งดิน ออกเป็นกระจุกที่โคนต้นและมักทอดไปทางด้านราบมากกว่าหยั่งลึกลงไปใต้ดิน ใบรูปขอบขนาน ออกดอกเดี่ยว กว้างประมาณ 8 ซม. ก้านดอกยาวและตั้งตรงสีเขียว มีขนสั้นสีม่วงแดงจำนวนมาก กลีบเลี้ยงบนรูปไข่กลับ โคนกลีบสีน้ำตาลอมเหลือง ปลายกลีบสีเขียว กลีบดอกรูปแถบแกมรูปไข่กลับ โคนสีเขียว ปลายสีม่วงอมชมพู ขอบด้านบนหยักเป็นคลื่น มีขนปกคลุมทั่วทั้งกลีบ กลีบปากเป็นรูปวงรี สีเหลืองอมเขียวมีจุดเล็กๆ สีน้ำตาล ออกดอกช่วงเดือนธันวาคมถึงมีนาคม

การขยายพันธุ์ แยกหน่อ

สภาพที่ เติบโตได้ดีในที่ที่มีอากาศเย็น

เหมาะสม

ถิ่นกำเนิด ภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แถบจังหวัดเพชรบูรณ์ เลย และชัยภูมิ

ดอกต้นทมิฬขาว (จำปาขาว)

ดอกไม้ประจำ มหาสารคาม

จังหวัด

ชื่อสามัญ Frangipani

ชื่อวิทยาศาสตร์ Plumeria ssp.

วงศ์ APOCYNACEAE

ชื่ออื่น ลีลาวดี, จำปาขาว

ลักษณะทั่วไป ต้นทมิฬเป็นไม้พุ่มขนาดกลาง เปลือกลำต้นหนา กิ่งอ่อนดูอวบน้ำ มียางสีขาวเหมือนนม ใบใหญ่สีเขียว ออกดอกเป็นช่อช่อละหลายดอก ดอกหนึ่งมี 5 กลีบ ดอกมีหลายสีแล้วแต่ชนิดของพันธุ์ เช่น สีขาว แดง ชมพู เหลือง และสีส้ม ออกดอกตลอดปี

การขยายพันธุ์ ปักชำ

สภาพที่ แสงแดดจัด

เหมาะสม

ถิ่นกำเนิด อเมริกาใต้

